

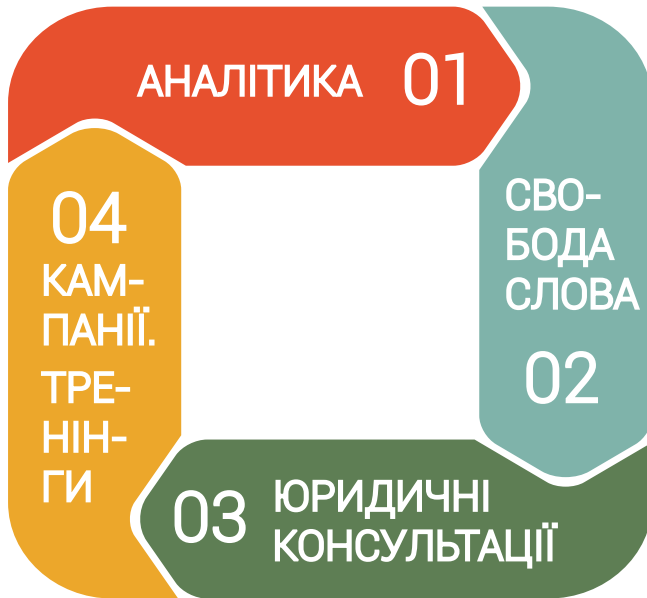
Інститут масової
інформації

РІЧНИЙ ЗВІТ 2018

МІСІЯ ІМІ

Сприяти розвитку суспільновідповідальної журналістики та підвищенню медіаграмотності населення заради успішного сталого розвитку України на засадах європейських цінностей.

У 2018 РОЦІ ІНСТИТУТ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ:

+20

РЕГІОНАЛЬНИХ
ПРЕДСТАВНИКІВ
ІМІ

17

ПРОВІДНИХ ЖУРНАЛІСТІВ
УВІЙШЛИ ДО РАДИ ЕКСПЕРТІВ,
ЯКУ СТВОРЕНО ПРИ ІМІ

● 150 ТИС НОВИН ОЦІНИЛИ ЕКСПЕРТИ ІМІ В ОНЛАЙН-МЕДІА ТА ПРЕСІ

● 102 ЮРИДИЧНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ НАДАЛИ ЮРИСТИ ІМІ

● 235 ВИПАДКІВ ПОРУШЕННЯ СВОБОДИ СЛОВА ЗАФІКСОВАНО В 2018 РОЦІ

● 125 ЖУРНАЛІСТІВ ПРОТРЕНОВАНО ЩОДО РОБОТИ З БАЗАМИ ДАНИХ ТА ДОТРИМАННЯ ЖУРСТАНДАРТІВ

+30 РОЗРОБЛЕНО МАТЕРІАЛІВ З ПОРАДАМИ ДЛЯ ЖУРНАЛІСТІВ

ЮРИСТИ ІМІ РОЗРОБИЛИ ЗМІНИ ДО:
- ЗУ «ПРО СУДОВИЙ ЗБІР»
- ЗУ «ПРО ВИКОНАВЧУ ПРОЦЕДУРУ».
(ЗМІНИ ЗАРЕЄСТРОВАНО У ВР 15 БЕРЕЗНЯ 2018 РОКУ).
- ККУ в частині захисту прав журналістів

48 РАЗІВ

НАДАВАЛИСЬ У БЕЗКОШТОВНУ ОРЕНДУ КОМПЛЕКТИ ЗАХИСНОЇ АМУНІЦІЇ - ДЛЯ ЖУРНАЛІСТІВ, ЩО ПОДОРОЖУЮТЬ В ЗОНУ ОСС.

- Уперше в Україні, ІМІ оцінив рівень прозорості топ -50 найпопулярніших українських інтернет-медіа (лише 14% виявилися повністю прозорими, і подали інформацію про власників, редакцію, та контактні дані).
- Уперше в Україні, експерти ІМІ оцінили одночасно **50 топ-сайтів** новин на предмет дотримання професійного стандарту достовірності та відсутності маніпуляцій.
- Експерти ІМІ назвали найбільших **“джинсовиків”** серед замовників прихованої реклами, серед яких виявилися не лише відомі політичні партії, а й колишня УПЦ (МП). Системно ІМІ вів переговори зі ЗМІ про вироблення правил маркування нативної реклами - робота в цьому напрямку активно буде продовжуватися в 2019 році.
- Регулярно аналізувались інтернет-медіа на предмет дотримання професійних стандартів. За підсумками року, лідерами рейтингу ІМІ є загальнонаціональні онлайн-видання Ліга, Укрінформ, та УП. Анти-лідером рейтингу є видання Страна.
- ІМІ провів **28 контент-аналізів** українських інтернет-медіа, на предмет того, як вони пишуть про актуальні політичні події, ООС, реформи, права нац.меншин та ЛГБТ, як протистоять фейковим новинам і кремлівській дезінформації, і оцінив рівень “копіпейсту” з російських медіа в українському інтернет-просторі.
- Експерти ІМІ розробили **понад 30 матеріалів з порадами** для журналістів стосовно різних професійних нюансів - від цитування соцмереж, фотозйомок, боротьби з плагіатом і до роботи з місцевими радами і запитами на інформацію.
- Загалом, експерти ІМІ опрацювали понад **150 тисяч новин** в інтернет-ЗМІ та в пресі, і підготували 118 аналітичних матеріалів про ситуацію в медійній сфері України.
- Окрім того, було підготовлено освітні матеріали для ширших кіл населення - про те, як відрізнити фейк, і як відрізнити джинсу. Вказані матеріали отримали понад **400 поширень в соцмережах**, понад 30 тис. прочитань. На основі матеріалів ІМІ, наші читачі підготували 34 плакати, щоб розвісити їх в місцевих публічних закладах, школах, і підвищити медіаграмотність населення.

ІМІ перевірів і зафіксував понад 400 порушень свободи слова на неокупованій території України (і ще 14 - на окупованих територіях).

За результатами 2018 року, до Барометру свободи слова увійшло **235 порушень свободи слова**. Ця цифра є меншою, ніж за аналогічний період 2017 року, коли було зафіксовано 281 порушення (для порівняння: у 2016 році було 264 порушень, у 2015 році – 310, у 2014 році – 995). Основним викликом для свободи слова у 2018 році стала фізична агресія щодо журналістів. **Категоріями-лідерами** за кількістю порушень стали перешкоджання, погрози та напади на журналістів (для порівняння: у 2017 році це були перешкоджання, доступ до інформації та погрози). Із загальної кількості порушень 173 випадки стосувалися саме фізичної агресії щодо журналістів.

ПОРУШЕННЯ ПРАВ ЖУРНАЛІСТІВ В УКРАЇНІ

235

ПОРУШЕННЯ СВОБОДИ СЛОВА
ЗАФІКСОВАНО У 2018 РОЦІ

ВИДИ ПОРУШЕНЬ

96
перешкоджання

33
погрози

31
побиття

19
доступ
до інформації

15
кібер-атаки

13
юридичний
тиск

9
політичний
тиск

6
напади
на офіси ЗМІ

6
пошкодження
майна журналістів

2
цензура

2
економічний
тиск

2
стеження

1
затримання

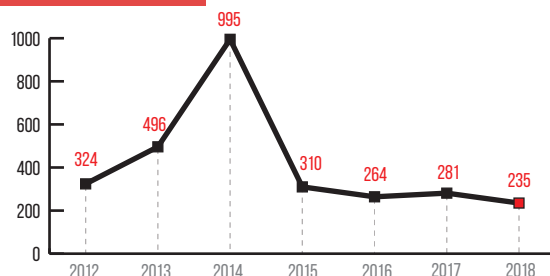
ГЕОГРАФІЯ ПОРУШЕНЬ

ТОП-5 РЕГІОНІВ ДЕ НАЙЧАСТІШЕ ТРАПЛЯЛИСЯ ПОРУШЕННЯ СВОБОДИ СЛОВА:

- КИЇВ - 97
- МИКОЛАЇВ - 16
- ДНІПРО - 12
- ПОЛТАВА - 12
- ОДЕСА - 11

ДИНАМІКА СВОБОДИ СЛОВА В РОКАХ

Юристи ІМІ розробили наступні зміни до національного законодавства, покликані покращити доступ до інформації для журналістів:

- Зміни до Закону України «Про судовий збір»
- Зміни до Закону України «Про виконавчу процедуру».

Ці зміни було зареєстровано в парламенті 15 березня 2018 року як законопроект №8139.

- Зміни до ККУ в частині захисту прав журналістів.

У звітному періоді ІМІ ініціював 27 заяв та публічних звернень з метою захисту прав журналістів та покращення ситуації в медіа-просторі,

Протягом звітного періоду, ІМІ надав до Нацполіції та ГПУ понад 100 описів випадків порушень прав журналістів, за підсумками першого кварталу 2018 року. Національна поліція розпочала 50 досудових розслідувань по цих випадках.

З допомогою ІМІ, було подано до суду 13 справ з метою захисту прав журналістів, з них 8 – виграно, одну програно і подано в апеляцію, і ще по чотирьох справах тривають судові засідання. Ще дві справи було вирішено в досудовому порядку на користь журналістів.

З метою максимального поширення інформації про оскарження недоступу в суді, було підготовлено 26 тематичних статей.

Протягом звітного періоду, юристи ІМІ надали 102 юридичних консультації, та взяли участь у 25 судових засіданнях з метою захисту прав журналістів.

З метою максимального поширення інформації про оскарження недоступу в суді, було підготовлено 26 тематичних статей, про окремі кейси порушень, та про їхнє оскарження у судах.

48 разів надавались у безкоштовну оренду комплекти захисної амуніції - для журналістів, що подорожують в зону ООС на Схід.

ІМІ розробив і опублікував 13 матеріалів з порадами щодо особливостей роботи журналістів в зоні ООС.

ІНФОРМАЦІЙНІ КАМПАНІЇ ТА ПУБЛІЧНІ ЗАХОДИ

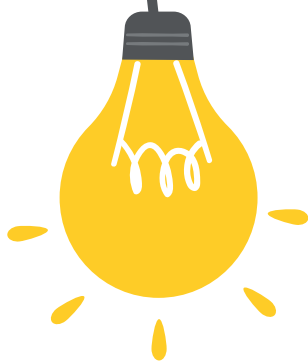
ІМІ ініціював конкурс **“Лови фейк!”**, в якому взяло участь понад 500 учасників з усієї України, і визначив 9 переможців з різних регіонів України.

Наші експерти розробили сценарій гри **“Маніпулятор”** проти фейків та дезінформації в медіа, яку ІМІ запустив разом з Текстами. Гру пройшло понад 20 тисяч користувачів.

Експерти ІМІ стали співавторами посібника **“ЗМІ та вибори. Саморегуляція, безпека, закони”**, який було випущено у партнерстві з Детектором медіа.

ІМІ спільно з Детектором медіа розробили і запустили мобільний додаток для журналістів **“ЗМІя”**.

254 журналіста взяло участь у публічних заходах ІМІ - конференціях, круглих столах, зустрічах.

ТРЕНІНГИ

Протягом року ІМІ провів **9 тренінгів** для журналістів. 125 журналістів з різних регіонів України було протреновано щодо роботи з базами даних та дотримання професійних стандартів в рамках проекту **“Ні корупції”**, в результаті чого 21 місцевий блогер писав для ІМІ 90 матеріалів про місцеву корупцію.

15 журналістів пройшли **міжнародний тренінг з безпеки та оцінки ризиків в зоні ООС**, який було проведено ІМІ спільно з британським фондом Рорі Пек Траст

При ІМІ було створено **Раду Експертів**, до якої увійшло 17 провідних журналістів українських та закордонних ЗМІ. Рада експертів надаватиме оцінку найбільш складним випадкам, що розглядатимуться в процесі дослідної та моніторингової діяльності ІМІ, зокрема у сфері свободи слова. Рада експертів створюється з метою покращення захисту свободи слова, а також для вирішення питань, пов'язаних з достовірністю, фактчекінгом, маніпуляціями у медіа-сфері.

До Ради увійшли:

Світлана ОСТАПА, заступниця шеф-редактора порталу “Детектор медіа”;
Олена ШКАРПОВА, редакторка фактчек-проекту VoxCheck;
Ольга ПАДІРЯКОВА, головна редакторка сайту “Центр інформації про права людини”;
Наталія ВИГОВСЬКА, медіа-експертка (Запоріжжя);
Андрій ЛОХМАТОВ, журналіст (Миколаїв);
Тарас БОРОСОВСЬКИЙ, журналіст (Житомир);
Стас КОЗЛЮК, журналіст “Українського тижня”;
Дмитро ТУЗОВ, журналіст Громадського радіо;
Ігор РОЗКЛАДАЙ, медіа-юрист Центру демократії та верховенства права;
Ангеліна КАРЯКІНА, головна редакторка новин на Громадському;
Петро ШУКЛІНОВ, журналіст ЛІГАБізнесІнформ;
Федір СИДОРУК, експерт з журналістських розслідувань;
Сергій КАРАЗІЙ, журналіст київського бюро інформаційної агенції Reuters;
Тетяна ДАНИЛЕНКО, журналістка та телеведуча каналу ZIK;
Катерина КОБЕРНИК, заступниця директора Департаменту новин «1+1 медіа»;
Ірина ЧУЛІВСЬКА, виконавча директорка ГО “Лабораторія цифрової безпеки”

УЧАСТЬ ІМІ У МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ ТА ПАРТНЕРСТВАХ

ІМІ — єдина в Україні організація, що входить до Міжнародної мережі IFEX, яка захищає та популяризує свободу слова як фундаментальне право людини. Членами IFEX є 104 громадські організації з багатьох країн світу. ІМІ також є українським партнером міжнародних правозахисних організацій “Репортери без кордонів” та “Фрідом Хауз”.

ІМІ розширив мережу своїх представників в регіонах України, і станом на зараз має представників в наступних 20 регіонах: Одеса, Миколаїв, Херсон, Запоріжжя, Дніпро, Харків, Суми, Чернігів, Вінниця, Черкаси, Житомир, Кропивницький, Львів, Тернопіль, Рівне, Ужгород, Чернівці, Маріуполь, Луцьк, Полтава.

УЧАСТЬ ІМІ В УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ ТА ПАРТНЕРСТВАХ

В Україні ІМІ є організацією — співзасновником Незалежної медійної ради, а також членом громадської ради при Комітеті ВРУ з питань свободи слова та інформації, членом громадської ради при Нацраді з питань телебачення і радіомовлення України, членом громадської ради при Укрдержархіві, членом громадської ради МФО «Рівні можливості», та партнером організації «Точка Опори». Експерти ІМІ входять до Медіа-групи Реанімаційного пакету реформ, до Робочої групи з питань свободи слова при Адміністрації Президента України, до складу Комісії з журналістської етики. ІМІ також виступив ініціатором у підписанні Меморандуму про зменшення фінансових бар'єрів у справах про доступ до публічної інформації.

